



Vienybėje mūsų stiprybė



Arvydas Urbonavičius
JAV LB Krašto valdybos pirmininkas



Nerija Orentas
XXII Tarybos prezidiumo pirmininkė

JAV LB Krašto valdyba

Daina Miežlaiškis
Vykdomoji vicepirmininkė

Janina Udrienė
Vicepirmininkė organizaciniams reikalams

Algis Mikuckis
Vicepirmininkas finansų reikalams

Raminta Urbonavičienė
Vicepirmininkė specialioms projektams

Inga Klimašauskienė
Vicepirmininkė verslo reikalams

Svajūnas Masilionis
Vicepirmininkas sporto reikalams

Krista Bard
Visuomeninių reikalų tarybos pirmininkė

Auksė Motto
Švietimo tarybos pirmininkė

Juozas Polikaitis
Socialinių reikalų tarybos pirmininkas

Kun. Jaunius Kelpšas
Religinių reikalų tarybos pirmininkas

Giedrė Knieža
Kultūros reikalų tarybos pirmininkė

Regina Butkus
Vicepirmininkė archyvų reikalams

Stacey Mirinavičienė
Finansininkė

Estera Sunelaitė
Iždininkė

Sigita Barysienė
Sekretorė

Marius Naris
Spaudos administratorius

Juozas Kazlauskas
IT specialistas

Marija Čyvaitė
JAV Lietuvių jaunimo sąjungos atstovė

JAV Lietuvių Bendruomenės apygardos ir apylinkės

Amerikos kryžkelės apygarda

Apylinkės:
San Antonio
Houston
Nebraska
Kansas City
Colorado
Dallas

Bostono Naujosios Anglijos apygarda

Apylinkės:
Nantucket
Worcester
Cape Cod
Boston
Maine **Atlantas**

Konektikuto apygarda

Apylinkės:
Waterbury
Hartford

Mičigano apygarda

Apylinkės:
Grand Rapids
Detroit

Niujorko apygarda

Apylinkės:
Rochester
Eastern Long Island
New York miesto
Long Island

Ohajo apygarda

Apylinkės:
Cincinnati
Cleveland

Pietryčių apygarda

Apylinkės:
Baltimore
Central NJ
Northern NJ
Philadelphia
Washington DC

Pietų apygarda

Apylinkės:
Atlanta
Charlotte
Florida Southwest
Florida St. Petersburg
Florida West Palm Beach

Vakarų apygarda

Apylinkės:
Arizona
Los Angeles
Portland
San Diego
San Francisco
Vašingtono valstijos
Nevada
Utah

Vidurio Vakarų apygarda

Apylinkės:
Brighton Park
Cicero
Chicago
Lemont
Marquette Park
Waukegan
East Chicago
Indianapolis
Minnesota
Missouri



Atskira plyta yra nereikšmingas daiktas... tas pats galima pasakyti apie pasaulyje pasklidusius lietuvius... kol lietuvių su lietuviu nejungia lietuvių bendruomenės organai, tol tokie lietuviai tėra ta plytų krūva, iš kurios kiekvienas prašalaitis gali naudotis. Tik tada, kai visi bus surikiuoti... į savosios bendruomenės pastatą, iš palaidų lietuviškų plytų krūvos turėsime pasistatę savajai lietuvybei tvirtovę.

*M. Krupavičius
1945-1955 m. pirmininkavęs VLIK'ui*

Lietuvį šiandien sutiksi kiekviename pasaulio kampelyje. O sykiu rasi ir lietuviybės liepsnelę. Tai liepsnelei ne visuomet lengva išgyventi skirtingų kultūrų ar gyvenimo būdo skersvėjuose, tačiau beveik kiekviename pasaulio kampelyje ją saugo ir puoselėja lietuviybės židinio sergėtoja Lietuvių Bendruomenė. 1949 m. paskelbta Lietuvių Charta padėjo pamatus Pasaulio Lietuvių Bendruomenei, o 1951-iais įkuriamą JAV Lietuvių Bendruomenę. Jos pagrindiniai tikslai buvo puoselėti lietuvišką kultūrą ir rūpintis nepriklausomos Lietuvos valstybės atkūrimu. Metams bėgant situacija ir uždaviniai kito, tačiau ir šiandien didžiausia už Lietuvos ribų veikianti lietuviška bendruomenė siekia saugoti lietuviybę, perduoti ateities kartoms mūsų kultūrą ir tradicijas bei stiprinti diasporos ryšius.

Per septynias dešimtis organizacijos gyvavimo metų nuveikta begalė prasmingų darbų, įgyvendintas ne vienas plataus užmojo sumanymas. Lituanistinės mokyklos, sporto komandos, jaunimo sąskrydžiai ir stovyklos, kultūros renginiai, socialiniai ir religiniai projektai, verslo plėtra – sunku būtų viską išvardinti! Svarbu suvokti, kad Jungtinėse Valstijose, kaip ir kitur pasaulyje, gyvenantys lietuviai yra integrali lietuvių tautos dalis, kasdieniais darbais ir dideliais sumanymais rašanti Lietuvos istoriją. Septyniadesimties metų įrašas žymės kelią ateities kartoms.

Šiandien dažnam iškyla klausimas, kas vis tik yra JAV LB ir koks jos veiklos tikslas, jei dabartinės technologijos leidžia be kliūčių bendrauti su lietuviais visame pasaulyje, o Lietuvos nepriklausomybė jau seniai atkurta. Atsakymas paprastas – JAV LB tai aš ir tu, mes visi, gyvenantys Amerikoje ir siejami vienos kalbos, istorijos, kultūros. Vienijami tos pačios idėjos išlaikyti ir puoselėti lietuviybę margaspalvėje kultūrų pynėje. Minioje atpažįstantys vieni kitus kaip saviškiai iš to paties kaimo, nes juk ir esame po pasaulį pasklidusios Lietuvos vaikai. JAV LB – tai mes, savo darbais saugantys ir stiprinantys senolių tvirtai suręstą lietuviybės tvirtovę.



Sėkmingą Bendruomenės istoriją kūrė įvairaus amžiaus ir kartų lietuviai – mūsų seneliai, proseneliai, tėvai, mes. JAV Lietuvių Bendruomenės steigimo aktas, Laikinojo Organizacinio Komiteto priimtas, oficialiai buvo paskelbtas ir iškilmingai pasirašytas JAV Lietuvių Bendruomenės šventėje 1951 m. lapkričio 18 d. New Yorke.

Švęsdami šį jubiliejų jam skirtais renginiais siekėme parodyti sau ir pasauliui, kad JAV LB yra stipri, besikeičianti ir su ryžtinga viltimi žiūrinti į ateitį. Per bendruomenės keliaujanti vėliava su jūsų parašais įrodo, kad mes sugebame veikti, nors ir sunkiomis sąlygomis – pandemija mūsų nepalaužė! Paroda, tai liudijimas, kad JAV lietuvių bendruomenė yra pajėgi veikti nepaisant pasitaikančių sunkumų ir iššūkių. „Lietuvybės geno“ istorijos primena, kas mes esame, kuo mes esame stiprūs, kas mums svarbu ir kas mums padeda neprarasti identiteto, išsaugoti tapatybę. Ant Pasaulio lietuvių centro sienos atidengta freska – tai atminties išsaugojimas ir įpareigojimas ateities kartoms. Ir Idėjų mugė – mūsų ateitis ieškant, kuriant, dirbant kartu su kitomis lietuviškomis organizacijomis.

Minint šią gražią sukaktį noriu pasveikinti Jus, mieli Amerikos lietuviai, ir padėkoti už Jūsų nepailstamą norą puoselėti lietuviybę, kalbą, tradicijas, kultūrą bei visą tai perduoti ateities kartoms.

Linkėdamas Jums stiprybės, santarvės ir neblėstančios energijos mūsų didelėje JAV LB šeimoje.

*Pagarbiai,
Arvydas Urbonavičius
JAV LB Krašto valdybos
pirmininkas*

LIETUVOS RESPUBLIKOS
PREZIDENTO
GITANO NAUSĖDOS
SVEIKINIMAS
JAV LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS
70-MEČIO PROGA



Mieli JAV lietuvių bendruomenės nariai,

sveikinu Jus su veiklos 70-mečiu! Ši garbinga sukaktis – tai puiki proga dar kartą pažymėti ir įvertinti lietuvių išeivijos istoriją bei darbus, nuveiktus siekiant atkurti Lietuvos valstybingumą ir jį išlaikyti.

JAV lietuvių parama buvo itin svarbi Lietuvos valstybei sunkiais istoriniais laikotarpiais. Nuo XIX a. pabaigos iki 1918 metų, pirmosios Lietuvos Respublikos laikotarpiu ir netekus nepriklausomybės, einant valstybingumo pripažinimo bei įtvirtinimo keliu, kaip ir atgavus nepriklausomybę, iš už Atlanto sklido stipri laisvės ir vilties žinia.

Džiaugiuosi galėdamas pasakyti, kad mūsų išeivija niekada nenuleido rankų ir išnaudojo visas „amerikietiškojo gyvenimo“ galimybes Lietuvos labui. JAV lietuviai reikšmingai prisidėjo siekiant Lietuvos tarptautinio pripažinimo, rėmė tėvynainius ir puoselėjo savo vaikų lietuviškąją tapatybę, kurdami lituanistinio ugdymo tradiciją. Šiandien ši tradicija itin svarbi siekiant išlaikyti naujos kartos diasporos atstovų ryšius su Lietuva.

JAV lietuvių žiniasklaida taip pat yra puikus lituanistinio paveldo pavyzdys. Leidiniai „Amerikos lietuvis“, „Lituanus“, „Draugas“ ilgus metus skleidė informaciją apie Lietuvos ir lietuvių diasporos aktualijas ir tapo svarbiu lietuvių rašto šaltiniu. „Amerikos balsas“ atliko išskirtinį vaidmenį palaikant lietuvišką išeivijos dvasią, o kartu ir laisvės viltį okupuotoje Lietuvoje.

Šiandien jau savarankiška Lietuvos valstybė ir visuomenė dėkoja JAV lietuviams už sąmoningą pasišventimą Lietuvai, už jų kovą „darbu, mokslu, turtu ir pasiaukojimu, kad apgintų ir išlaikytų nepriklausomą Lietuvos valstybę“. Ačiū, kad šio 1949 metų „Lietuvių chartijoje“ įrašyto įsipareigojimo neatsisakote iki šiol. Jūsų talkos, lojalumo ir meilės Lietuvai mums visiems reikia ir visada reikės.

Gitanas Nausėda,
Lietuvos Respublikos Prezidentas



MINISTRĖS PIRMININKĖS
INGRIDOS ŠIMONYTĖS
SVEIKINIMAS

Jungtinių Amerikos Valstijų Lietuvių Bendruomenei

Sveikinu Jus, Jungtinių Amerikos Valstijų lietuvių bendruomenę, švenčiant 70 – metį.

Dėkoju Jums už ilgametę, nuoširdžią, prasmingą veiklą stiprinant mūsų valstybinumą, vienijant toli nuo Tėvynės atsidūrusius mūsų tautiečius ir garsinant Lietuvos vardą pasaulyje.

Aktyvi ir pilietiška diaspora yra labai svarbi mūsų valstybės dalis. Drauge su kitais pasaulio lietuviais Jūs kūrėte ir kuriate gražią ateities Lietuvą. Sunkiais okupacijos metais Jūsų darbai padėjo išsaugoti nepriklausomybę mūsų širdyse ir atkurti ją pasaulio žemėlapyje. Džiaugiuosi, kad ir šiandien telkiate jaunąją išeivijos kartą, padedate jai išlaikyti ir stiprinti lietuviškumą, mylėti lietuvių kalbą, domėtis mūsų istorija, būti aktyviais JAV ir pasaulio lietuvių bendruomenės nariais.

Nepaisydami mus skiriančio atstumo, būkime kartu, stiprinkime Globalią Lietuvą, toliau kurkime jos ateitį! Susitelkę daugiau nuveiksime puoselėdami savo kultūrą, saugodami tautinį tapatumą ir išlaikydami visų lietuvių ryšį su Lietuva.

Dėkoju visiems Jungtinių Amerikos Valstijų Lietuvių Bendruomenės nariams už neįkainojamą darbą lietuviybės labui ir linkiu nesenkančios energijos, kūrybiškumo, sveikatos ir stiprybės tęsti Jūsų darbus. Visokeriopos sėkmės Jums!

Ingrida Šimonytė
Vilnius, 2021 m. rugsėjo 9 d.



LIETUVOS RESPUBLIKOS
SEIMO PIRMININKAS

SVĖIKINIMAS

Jungtinių Amerikos Valstijų lietuvių bendruomenės nariams

Džiaugiuosi turėdama progą pasveikinti vieną gausiausių ir ilgiausiai gyvuojančių lietuvių bendruomenių pasaulyje 70-ųjų įkūrimo metinių progą. Šis garbingas jubiliejus liudija apie Jūsų vienybę, meilę Lietuvai, jos kultūrai bei gimtajai kalbai ir abi Atlanto puses jungiantį nenutrūkstamą, glaudų ir neįkainojamą ryšį. Dėkoju Jums už visuomeninę veiklą, pagalbą mūsų valstybei sunkiausiais momentais, lietuviškų švenčių minėjimą, lituanistinių mokyklų kūrimą, mūsų šalies vardo garsinimą, skiepijamą meilę Lietuvai Jūsų atžalų širdyse ir kitas veiklas, kurios leidžia lietuviui jaustis lietuviu net ir toli nuo Lietuvos. Linkiu Jūsų bendruomenei ir visiems Amerikos lietuviams neprarasti ryšio su Lietuva, išlikti vieningiems, entuziastingiems ir bendruomeniškiems.

Su Jūsų bendruomenės švente!

Seimo Pirmininkė

Viktorija Čmilytė-Nielsen

2021 m. rugpjūčio 17 d.

Vilnius





Mielieji,

nuoširdžiai sveikinu jus su JAV lietuvių bendruomenės 70 - ies metų Jubiliejumi!

*Istorijos tarpsnis, apimantis Lietuvos okupaciją, Nepriklausomybės atkūrimą, buvo ne-
lengvas mūsų Tėvynei. Tačiau visą laiką buvo juntama JAV lietuvių parama ir palaikymas.*

*JAV lietuvių bendruomenė pasižymėjo aktyvia politine veikla. Ji užtvindė Jungtinių
Amerikos Valstijų valdžios institucijas, aukščiausius pareigūnus, senatorius, kongresmenus,
raginančiomis nepamiršti Sovietų Sąjungos brutalaus elgesio su trimis Baltijos šalimis ir ne-
teisėtos jų okupacijos. Buvo prašoma dėti visas pastangas padedant šių šalių išlaisvinimui.
Aktyvios bendruomenės veiklos dėka, simbolinę reikšmę turėjęs prierašas apie okupacijos
nepripažinimą grįžo į JAV leidžiamus valstybių žemėlapius.*

*Lietuvai atgavus nepriklausomybę ir atsivėrus geležinei uždangai, svarbiausias JAV lie-
tuvių bendruomenės siekis – matyti laisvą Lietuvą, transformavosi į kitą siekį - prisidėti
prie Lietuvos gerovės kūrimo. Siekti, kad ateities kartos nepamirštų, kiek mūsų ainiai kovojo,
jog Lietuva nusimestų Sovietinio režimo jungą. Tapatybės išlaikymas, kalbos ir kultūros
puoselėjimas lygiai tiek pat aktualūs siekiai, kurie buvo svarbūs tiek kuriant JAV lietuvių
bendruomenę, tiek dabar.*

To niekada nepamiršime ir būsimė dėkingi!

Su Gražiu Jubiliejumi!

*LR Seimo narė, LRS ir PLB komisijos pirmininkė
Dalia Asanavičiūtė*



Pasaulio Lietuvių Bendruomenė
Lithuanian World Community



MIELI JAV LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS NARIAI,

**PASAULIO LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS VARDU NUOŠIRDŽIAI
SVEIKINU JŪSŲ BENDRUOMENĘ ŠVENČIANT 70 – TIES METŲ
VEIKLOS JUBILIEJŲ!**

**DŽIAUGIAMĖS, KAD ESATE PASAULIO LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS
ĮKŪRĖJ AIS IR RĖMĖJ AIS BEI 54 LIETUVIŲ BENDRUOMENIŲ ŠEIMOJE
- VIENA SENIAUSIŲ BENDRUOMENIŲ.**

**DIDŽIUOJAMĖS JŪSŲ GILIOMIS LIETUVYBĖS PUOSELĖJIMO
TRADICIJOMIS BEI GEBĖJIMU IŠ KARTOS Į KARTĄ PERDUOTI
PASIDIDŽIAVIMĄ SAVO TĖVYNĖS ISTORIJA, KALBA, TRADICIJOMIS IR
KULTŪRA.**

**LINKIU GERIAUSIŲ IDĖJŲ ĮGYVENDINIMO, STIPRYBĖS IR
SANTARVĖS ATEITIES VEIKLOSE IR NAUJUOSE UŽMOJUOSE
VEIKIANT VIENINGAI PASAULIO LIETUVIŲ BENDRUOMENĖJE!**

BŪKIME KARTU, BŪKIME STIPRŪS!

Dalia Henke

**DALIA HENKE
PASAULIO LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS PIRMININKĖ**

2021 m. rugpjūčio 13 d.



Mieli tautiečiai,

Prieš 70 metų – 1951 m. lapkričio 18 d. – New York iškilmingai buvo pasirašytas JAV Lietuvių Bendruomenės Aktas – JAV lietuviai susibūrė į JAV Lietuvių Bendruomenę. Džiugu, kad praėjus septyniems dešimtmečiams, JAV LB tikėjimas lietuvių tauta ir Lietuva tebėra tvirtas, o šios organizacijos veikla ir šiandien siejama su lietuviškos dvasios saugojimu, puoselėjimu ir perdavimu ateities kartoms.

Kartu su JAV LB koja kojon jau 60-ti metai žengia Lietuvių Fondas. Jo teikiama finansinė parama yra svarbus akstinas lietuviybės palaikymui išeivijoje ir stiprinimui Tėvynėje. Visus tuos metus, perfrazuojant „Lietuvių Chartą“ drauge stengėmės „savo tėvų išlaikytą lietuvių tautos gyvybę perduoti ateities kartoms“. Dirbdami petys į petį siekėme didžiausio savo tautinio tikslo: „Lietuviais esame mes gimę, lietuviais turime ir būt!“

Nuoširdžiai sveikiname JAV LB su gražia švente. Šis jubiliejus tebūna trumpas stabtelėjimas, kuris leistų apmąstyti nueitą kelią bei klotų pamatus tolimesniam lietuviybės saugojimo ir puoselėjimo išeivijoje darbui.

Nuoširdžiai Jūsų

Tauras Bublys
LF tarybos pirmininkas

Milda Davis
LF valdybos pirmininkė

Lemont, IL, 2021 m. rugsėjo 10 d.



JAV Lietuvių Bendruomenės 70-mečio proga ir Algimanto Gurecko atminimui

Algimantas Gureckas - tautos ir individo laisvės, teisių ir tiesos gynėjas, ilgametis JAV Lietuvių Bendruomenės veikėjas, Visuomeninės tarybos vicepirmininkas, dirbęs Lietuvos labui nuo studijų laikų Lietuvoje, Vokietijoje ir gyvendamas JAV, kol tik leido jėgos.

**Sveikiname JAV Lietuvių Bendruomenę
su jubiliejumi ir linkime daug prasmingų darbų!**

Nerija Gureckaitė Orentienė ir
Leonard Linas Orentas

Dėkojame
Kriaučiūnų šeimai
už lietuviybės puoselėjimą išeivijoje, už ilgametę bendrystę ir pagalbą.
JAV LB Krašto valdyba

SU GIMTADIENIU, JAV LB!

Tikimės gražaus bendradarbiavimo dar bent 70 metų!

DRAUGAS
www.draugas.org

**Draugas News
Lithuanian Heritage**
www.draugas.org/news



Vėliavos kelionė

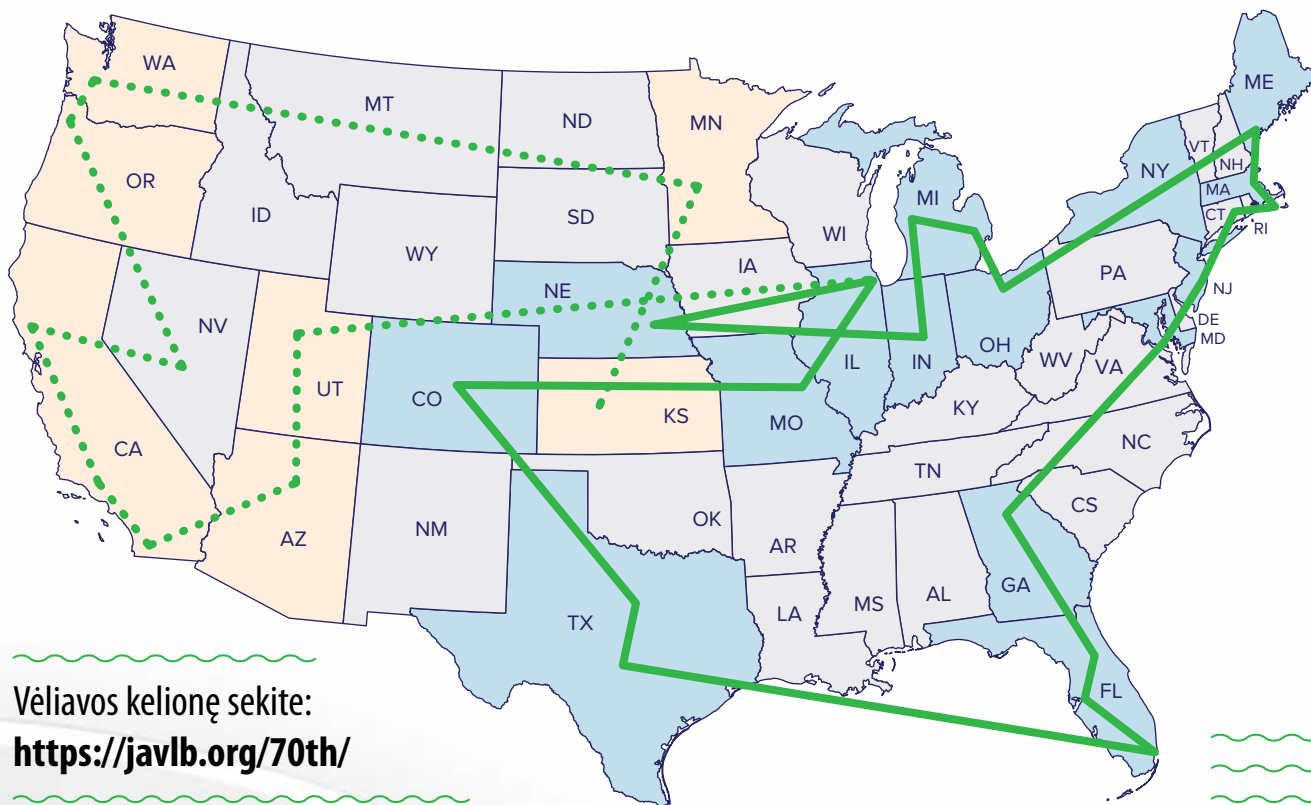
Septyni dešimtmečiai... Tūkstančiai mylių... Begalės idėjų ir darbų... Viena tauta...

Jau septynias dešimtis metų su pasididžiovimu plevėsuoja vienos iš aktyviausių pasaulyje veikiančių lietuviškų organizacijų, JAV Lietuvių Bendruomenės, vėliava. Po ja buriasi žmonės, vienijami kilnios ir prasmingos idėjos išlaikyti lietuviybę bei perduoti ją ateities kartoms. Septyniasdešimtieji Bendruomenės metai yra lyg slenkstis, ant kurio stabtelėjome apžvelgti įgyvendintus užmojus ir nuveiktus darbus, pagerbti prie lietuviybės puoselėjimo prisidėjusius žmones.

Viena iš jubiliejinis metus žyminčių iniciatyvų Vėliavos kelias, vasario mėnesį prasidėjęs Čikagoje. JAV gyvenantys lietuviai iš apylinkės į apylinkę siuntė jubiliejinę JAV LB septyniasdešimtmečiui skirtą Vienybės vėliavą

prasmingą bendruomenės sukaktį pažymėdami renginiais. Kiekviename kelionės taške ji kvietė būrin lietuvių tautos vaikus primindama, kad mūsų jėga vienybėje. Istoriniame projekte, kuris virtualiai sujungė šalies lietuvius į vieną didelę ir nuostabią šeimą, nepabūgusių atstumo, laiko ir pandemijos, dalyvauti panorą lietuviškos apylinkės. Vėliavos kelias tapo simboline, plačiai po šalį pasklidusius lietuvius vienijančia akcija.

Vienybės vėliava, su pasididžiovimu perduodama iš rankų į rankas, apkeliavo visą šalį ir išdidžiai plevėsuodama rugsėjį grįžo į Čikagą. Ateities kartoms apie jos legendinę kelionę papasakos filmas, sukurtas iš iniciatyvos dalyvių įamžintų šventinių akimirų.



Vėliavos kelionę sekite:
<https://javlb.org/70th/>

St Louis, MO



Hartford, CT



Baltimore, MD



Orlando, FL



Pietvakarių Florida



West Palm Beach, FL



Omaha, NE



Atlanta, GA





New York, NY



Detroit, MI



Rochester, NY



Philadelphia, NJ



Cicero, IL



Kansas City, MO



San Francisco, CA

Marquette Park, IL



Boston, MA

Brighton Park, IL



Grand Rapids, MI



Waukegan, IL





Centrinis NJ



Washington DC



Cleveland, OH



Dallas, TX



Lemont, IL



St Louis, MO



New Jersey

Vienybės medis

Freska ant Pasaulio lietuvių centro sienos



Autorius

Menininkas Rolandas Dabukas gimė 1978 metais Druskininkuose. Baigęs Šiaulių Pedagoginį Universitetą Lietuvoje, tęsti mokslus pasirinko Amerikoje Western Connecticut University, kur studijavo iliustraciją ir įgijo Magistro laipsnį. Šiuo metu dėsto Barsdall Art Center ir Dixie Elementary mokykloje meną. Likusį laisvą laiką skiriantis freskų tapybai, piešimui, fotografijai ir net skulptūrai. Neišblėso ir meilė šokiui, taigi dalį savo laisvo laiko praleidžia šokdamas liaudiškus ir pramoginius šokius.



Freska

„Šiuo Vienybės medžiu norėjau pristatyti Lietuvą ir Ameriką. Lietuvius gyvenančius Lietuvoje ir lietuviuos gyvenančius Amerikoje. Parodydamas, kas išlieka mums svarbaus išsibarsčiusiems po platųjį pasaulį, bet tarsi sujungtiems nematomais saitais, puoselėjantiems meilę tėvynei, kultūrai, šokiui, raštui, menui.. ir perduodant ateities kartoms angelus, saugančius lietuviuos visame pasaulyje.“

Senieji lietuviški žodžiai padeda atkurti senąsias kalbines formas, o senieji liaudies meno simboliai padeda rekonstruoti senojo tikėjimo idėjas. Taigi verpstė, išraižyta dailiais ornamentais, mums tarsi byloja, kad linas, maitinęs, dengęs ir rengęs mūsų protėvius, jų buvo suvokiamas kaip Gyvybės medis - paslaptingo gyvybės stebuklo įsikūnijimas, nešantis gėrį, turą, sveikatą.



Waukegan Lake County Lietuvių Apylinkė
sveikina visus Amerikos lietuviuos
su Lietuvių Bendruomenės įkūrimo 70-čiu!
Mes esame laimingi būdami
šios organizacijos dalimi!
Vardan tos lietuviybės vienybė težydi!!!

„Lietuvių tauta yra maža. Jai itin reikalinga eiti su kūrybos žengimu. Todėl ir visas mūsų darbas turėtų būti pasistengimas sužadinti mūsų aukščiausias žmoniškumo galias. Tatai turėtų būti mūsų žvaigždė, į kurią atsižiūrime kurdami tautinį savo gyvenimą.“



Vilhelmas Storostas-
VYDŪNAS

Vydūno jaunimo fondas
sveikina JAV lietuvių bendruomenę
70-mečio proga.
Tebūna Jums kelrodžiu
Lietuvių charta!

JAV Lietuvių Bendruomenei priklauso visi čia gyvenantys lietuviai: mus vienija tapatybės ir tradicijų išlaikymas, kalba, tautinės kultūros puoselėjimas ir ugdymas. Visa tai lemia lietuviybės likimą. Istorijos vingiuose lietuviai randa vietą, būdą išgyventi, kad išliktų savimi pasitikinčiais ir saugančiais lietuvišką tapatybę.

Mūsų gyvenimai įvairūs: įvairiaspalviai, žaižaruojantys, o gal blankoki... Kokie jie bebūtų, tai yra mūsų istorijos. Jos – kaip tie spalvoti karoliukai, suverti į vieną vėrinį, o gal sujungtos į DNR spiralę, kad nepasimestų, laikytųsi viena kitos. Juk būti kartu visada smagiau, jaukiau. Taip ir laikosi mūsų gyvenimai, suverti ant bendruomenės „siūlo“, kad saugotų, turtintų ir puoštų mūsų kasdienybę.

Kame užkoduotas tas lietuviybės genas? Tai bandėme sužinoti dalydamiesi istorijomis, kurių herojai gyvena šalia mūsų. Su jais susitinkame, kalbamės, o kartais galbūt praeiname pro šalį jų nepažinę...

Istorijas rinko, žmones kalbino, rekomendavo, redagavo, siuntė į spaudą ir socialinius tinklus „Lietuvybės geno“ autorinė grupė:

Sigita Barysienė – projekto vadovė;

Janina Udrienė ir **Darius Polikaitis** – JAV LB Krašto valdybos nariai;

Loreta Timukienė – straipsnių autorė ir informacijos skleidėja spaudoje bei socialiniuose tinkluose;

Laima Apanavičienė – autorė;

Živilė Symeonidis – autorė;

Irena Valys – autorė;

Violeta Gedgaudienė – autorė;

Birutė Papartienė – redaktorė;

Sigitas Sniras – logo autorius;

Juozas Kazlauskas – JAV LB KV IT specialistas

Visos istorijos skelbiamos svetainėje <https://javlb.org/istorijos/>



Sigita Barysienė – JAV LB XXII KV ir Vakarų apygardos valdybos narė, gyvenanti Los Angeles (California). Pagal profesiją šokių mokytoja, Los Angeles „Retro“ šokių grupės vadovė, buvusi Los Angeles LB „Spindulys“ šokių grupės mokytoja. Sigitai JAV šokis tapo hobiu, mat ji dirba finansų institucijoje, kad galėtų

išlaikyti šeimą ir visą laisvą laiką skirti bendruomenės veiklai. Kodėl? Todėl, kad jei šioje žemėje duotas gyvenimas, norisi viską išbandyti, patirti, palikti pėdsaką, prasmingai jį praleisti ir tai perduoti vaikams.

Romėnų filosofas Seneka sakė: „Idėjos galingesnės už žmogaus fizinę jėgą“. Tad nors užsibrėžtas tikslas surinkti 70 istorijų liko nebaigtas, tačiau jis nepamiršas.

Laima Apanavičienė jau daugiau nei 20 metų gyvena JAV. Nuo pat pirmųjų atvykimo dienų ji įsitraukė į lietuvišką veiklą – dirbo Čikagos liuanistinės mokyklos direktorės pavaduotoja ir direktore, M. K. Čiurlionio galerijos Jaunimo centre (Chicago, Illinois) direktore, „Draugo“ redaktore. Šiuo metu dirba Lietuvių Fonde atstove spaudai ir yra žurnalo „Pensininkas“ redaktorė.

Per eilę darbo metų lietuviybės baruose ji sutiko daugybę žmonių ir yra dėkinga likimui, kad nemažai jų galėjo pakalbinti. Išgirstomis istorijomis L. Apanavičienė dalijosi su „Draugo“, „Amerikos lietuvio“, „Čikagos aidu“, „Dirvos“, „Pasaulio lietuvio“ skaitytojais. Ji yra padariusi dešimtis interviu. Daugelis Laimos kalbintų asmenų ne tik didžiavosi savo lietuviškomis šaknimis, bet ir daug nuveikė dirbdami lietuviybei. Gyvendami svečioje šalyje savo darbais jie garsino ir Lietuvos vardą. Švenčiant JAV



LB 70-metį, lietuviybės gyvastingumo šventę, keletą savo darytų interviu L. Apanavičienė pasiūlė ir „70 istorijų“.



Loreta Timukienė – 70 metų sukaktį švenčiančios JAV LB administratorė. 14 metų su šeima Chicago gyvenanti Loreta kelerius metus dirbo ilgiausiai pasaulyje be pertraukos leidžiamo lietuviško laikraščio „Draugas“ redaktore, dabar redaguoja JAV LB naujienlaiškį, dėsto lietuvių kalbą Lemonte įsikūrusioje Maironio liuanistinėje mokykloje, dalyvauja klubo „Alatėja“ ir kitų organizacijų lietuviškoje veikloje. Džiaugiasi turėdama galimybę įrodyti sau ir kitiems, kad mūsų, lietuvių, genas tikrai yra unikalus ir labai stiprus.

Živilė Symeonidis – vertėja, šiuo metu kurianti ir rašanti Goffstown, New Hampshire. Gimė Kaune, bet jau 20 metų gyvena JAV. Iki COVID-19 pandemijos aktyviai dalyvavo JAV LB veikloje, JAV LB XXII Tarybos narė.



Irena Valys – buvusi JAV LB XX ir XXI Tarybos Kultūros komisijos narė, Pasaulio LB XIV ir XV Seimo narė, buvusi JAV LB Hartford apygardos valdybos narė, nuo 2013-ųjų vadovauja JAV LB Rytinei Connecticut apylinkei. Laisvalaikio bendradarbiauja spaudoje.

Rašymas Irenai šventas reikalas, puiki psichoterapijos priemonė, padedanti išlaisvinti emocijas, geriau suprasti save ar įprasminti tam

tikrus įvykius. Darbas Amerikos Lietuvių Kultūros Archyve (ALKA) atvėrė kelius į praeitį ir su ja susijusius žmones. Rašo apie įžymesnius, nusipelnčius arba tyliai dirbančius žmones. I. Valys straipsnius spausdino „Amerikos Lietuvis“ ir „Draugas“ (JAV); „Tėviškės Žiburiai“ (Canada); o Lietuvoje – el. žurnalas „Lietuvė“, laikraščiai „Sandraiva“, „Naujas Rytas“, žurnalai „Pasaulio lietuvis“, „Metai“.



Violeta Gedgaudienė – nuo mažens uoli skautė ir ateitininkė, ji anksti įsitraukė į JAV LB veiklą, joje užėmė vadovaujamą pareigą. Kelias kadencijas Violeta dirbo JAV LB Vakarų Apygardos pirmininke, buvo JAV LB Tarybos ir Prezidiumo narė, Pasaulio Lietuvių Bendruomenės atstovė. Pakviesta dirbti Lietuvių Fondui Los Angeles, ji buvo išrinkta į šio fondo tarybą.

Įgijusi literatūros ir psichologijos magistro laipsnius, Violeta 20 metų dėstė anglų kalbą vietinėse Santa Clarita mokyklose ir tiek pat metų mokytojavo Šv. Kazimiero lituanistinėje mokykloje, kurioje įsteigė lietuvių kalbos klasę suaugusiems. Dvi vasaras dalyvavo APPLE pedagogoinėje programoje Vilniuje ir Šiauliuose.

Birutė Papartienė, Vilniuje gyvenanti komunikacijos specialistė, dirbo ne vieno leidinio žurnalistė, redaktore, vyriausiąja redaktore. Pastarasis jos darbas buvo dienraštyje „Lietuvos žinios“, kur vienuolika metų ėjo vyriausiojo redaktoriaus pavaduotojos pareigas.



Pakviesta bendradarbiauti „Lietuvybės geno“ projekte, ji mielai nėrė į šią veiklą: „Tai buvo galimybė pabendrauti su išskirtinai šviesiais, Lietuvą, deja, palikusiais, bet jos nepamiršusiais ir su ja širdyje gyvenančiais žmonėmis. Buvo labai įdomu sužinoti apie jų būties problemas ir lūkesčius, pajusti, kuo kvėpuoja įvairių kartų toli už Atlanto nublokšti mūsų tėvynainiai.“

Sigitas Sniras – šiaulietis (gimęs 1959), mokėsi Šiaulių dailės mokykloje, vėliau – Vilniaus dailės institute (dabar – Vilniaus dailės akademija) studijavo dizainą. Daug metų sėkmingai bendradarbiavo su įvairiomis Lietuvos leidyklomis, apipavidalino per 150 knygų, tarp jų V. V. Landsbergio, E. M. Remarque'o, J. Erlicko, prisidėjo prie maždaug 60 CD plokštelių meninio apipavidalinimo, kūrė dekoracijas LRT televizijos laidoms, festivaliams.

Sigitą traukė animacija, todėl jis susigundė viliojančiu kvietimu studijuoti ir dirbti Holivude. Dirbo studijose „The Wild Thornberries Movie“, „Rugrats go Wild“, „Art Territory International“. Apdovanotas ne vienu California prizų. Nedažnas lietuvis menininkas, įvertintas JAV kritikų, taip glaudžiai ir geranoriškai, be jokios materialios naudos bendradarbiauja su vietos LB, ten kuriančiais žmonėmis.



Danutė Barauskaitė Mažeikienė:

Ir prieš, ir po PLJ Kongreso gastroluodamas ir keliaudamas Los Angeles jaunimas susibūrė į vieną kumštį – visų mintys buvo nukreiptos į Lietuvą. Mezgėsi draugystės ryšiai, jaunuoliai skirstėsi į poras, vėliau kūrė lietuviškas šeimas. Ir anksčiau jauni žmonės kiekvienas atskirai dalyvavo įvairių organizacijų (Skautų, Ateitininkų, Lietuvos Vyčių, „Spindulio“ ansamblio) veikloje, tačiau „Viva Europa“ visus suvienijo, išnyko konkurencija, jaunuoliai susidraugavo.

Aldona Lingertat:

Stovykloje vaikai gali tikrai gražiai augti, tapti brandesni. Labai svarbi stovyklos darbuotojų, vadovų ir kitų stovyklautojų parama. Man ir kitiems darbuotojų bei vadovams tenka atsakomybė tėvų atvežtus vaikus padrąsinti, apsaugoti ir sudaryti progą jiems augti, tobulėti. Džiaugsmas jų akyse ir šypsenos jų veiduose yra nuostabus gerai atlikto darbo patvirtinimas.

Nomeda Griniūtė:

Turbūt didžiausią įspūdį paliko įvairios demonstracijos, nors mano atmintyje jos šiek tiek sumaišė. Tos demonstracijos dažnai drumstė mūsų šeimos rutiną. Atsimenu, kaip vieną žiemos naktį Bostone leidome vainiką į jūrą. Buvo žvarbu ir vėjuota, vėjas žarstė smėlį į akis, reikėjo toli eiti, buvau pavargusi. Taip pat atsimenu, kad labai ilgai teko važiuoti automobiliu į demonstraciją New York. Man, vaikui, buvo labai neįdomu taip ilgai važiuoti. Tačiau jau tada suvokiau, kad visi tie nepatogumai, nemalonios patirtys buvo mano auka Lietuvai. Dabar, jau man užaugus, labai juokingi atrodo tie išgyvenimai, jei lygintume juos su tuo, ką išgyveno mūsų tautiečiai Lietuvoje. Tačiau būdama mažutė nesuvokiau šios perspektyvos, tik ryžausi daryti tai, ką galiau.



Arvydas Urbonavičius:

...įsiklausykite į jaunimą, kuris auga šalia. Išklauasykite jų idėjas, leiskite jiems kurti, leiskite jiems klysti. Paskatinkite juos – jie nuostabūs! Būkime jiems pavyzdžiu!



Zita Siderienė:

Labai norisi tikėti, kad šis ir kiti lietuviški renginiai suburs įvairaus amžiaus lietuvius, uždegs jų norą būti ir veikti kartu. O aš sunkiai įsivaizduoju savo gyvenimą be bendravimo su lietuviais, be lietuviškos veiklos. Kad ir kur būčiau, Lietuva visuomet bus mano širdyje, ji – gruntas po kojomis, manoji Tėvynė, gimtoji Žemė.



Sigita Basyrienė:

Mintys neramina... Nerandu atsakymo į klausimą, kas nutiko mums, lietuviams, gyvenantiems ne Lietuvoje. Kas mums svarbu? Kas yra ta lietuvybė, apie kurią girdime kalbant kone kiekvieną savaitgalį, internetui lūžtant nuo specialių „Zoom“ seminarų, vebinarių, pokalbių apie „Globalios Lietuvos“ programą ir santykius su išeivija? Kam tai svarbu? Mums patiems? O gal kažkas kitas visu tuo turi pasirūpinti?

Mes mokomės vieni iš kitų. Jaunimui reikia perduoti savo patirtį ir patiems eiti į ateitį koją su jaunimu. Tik taip vyksta progresas. Nelikim abejingi!



Glorija Adomkaitis:

Man tai buvo saldžiausia akimirka! Sūnūs didžiavosi savo pasiekimais ir džiaugėsi, kad galės susikalbėti lietuviškai. Vėliau jiems pasitaikė ir nuostabi proga – mano vaikai vyko į Lietuvą dalyvauti Dainų ir šokių šventėje. Tuomet jie pasijuto esantys gyvos lietuvių tautos dalis, suvokė, kad priklauso plačiai lietuvių bendruomenei. Taip visos jų pastangos išlaikyti lietuviybę – mokytis kalbos, skaityti literatūrą, gilintis į Lietuvos istoriją, geografiją – buvo apvainikuotos sėkme.



Liūda Rugienienė:

Kai prisimenu pirmuosius kelerius metus po Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo, į atmintį grįžta nerimą tuomet kėlęs klausimas: „Kokie bus Lietuvos ir išeivijos ryšiai?“



Rimas Vaičaitis:

Prof. dr. R. Vaičaičio gimtinė toli, bet kartu ji čia pat – visada jo širdyje ir prisiminimuose. Mokslininkas vis keliauja anapus Atlanto, veža Lietuvos studentams ne tik svetur įgytas žinias, bet ir jo paties sukurtą bei aukštai įvertintą mokslinį kraitį, kad visa tai perduotų Lietuvai.

Taip jis sako ir viename savo eilėraščių („Sugrįžk“, 2012 m.): „... sugrįžk – Tėvynė tavęs laukia, Kur žalioje vaikystėje lakstei...“

Algimantas Gustaitis:

Be abejo, visa tai – ne vieno žmogaus jėgoms. Tam reikia, kad Krašto, apygardų ir apylinkių valdybos kartu sutelktų savo jėgas, suglaustų galvas, sukauptų finansus ir surastų daugiau įrankių bei priemonių kuo ilgiau išlaikyti lietuviybę mūsų vaikuose, kurie gyvena už Tėvynės ribų.

Tas ryšys turi būti toliau stiprinamas, kad Lietuva nebūtų apibrėžta vien geografinėmis sienomis, bet susieta kiekvieno jų mylinčio lietuvio širdimi. O jei tam įgyvendinti reikia dar ką nors keisti, tai keiskime.



Danelė Vidutis:

Skatinu visus bent vieną kadenciją asmeniškai susipažinti su tuo turtingu lobiu, draugiškai pasidalinti patirtimi. Kiekviena apylinkė, kiekviena mokykla yra bendruomenės branduolys. Svarbus ne tik vaikų ir mokytojų, bet ir tėvų bei bendruomenės apylinkių narių įnašas. Kaip sakoma, auklėti vaiką turi visas kaimas. Mano nuomone, mokyklai labai svarbu palaikyti glaudų ryšį su bendruomene, o bendruomenė turi rodyti paramą šeimoms.



Irena Valys:

Kad esame lietuviškai kalbanti tauta, turime galias tradicijas, tad reikia pasistengti, kad kuo daugiau vaikų vasaras leistų tautiškoje aplinkoje, lietuviai stengtųsi atvykti ir palaikyti tokias šventes.

Violeta Gedgaudienė:

Mes, lietuviai, esame JAV daug kam nepažįstamos kultūros atstovai, tad dalydamiesi tuo, kas mums brangu, kuriame draugiškus ryšius su kitų bendruomenių žmonėmis ir pasiekiamo vis platesnį Lietuvos bei mūsų tautos pripažinimą.

Monsinjoras A. Kontautas:

Kokios yra žmogaus mintys, tokie ir jo veiksmai. Kas vyksta žmogaus viduje, tas pasireiškia ir viešajame gyvenime. Mes skatiname vidinį, dvasinį gyvenimą, nes jis yra visko šaltinis.





Laima Liutikienė:

Tegul daro kiti... Mano nuostata buvo ir yra priešinga – kas, jei ne aš, turėtų ką nors daryti? Laiko juk visi turime po lygiai – 24 valandas per parą. Tik prioritetai skiriasi. Jei nuolat slėpsimės kitiems už nugarų, lietuviybės greitai neliks.

Petras Petrulis:

Stoviu užkulisuose ir galvoju, kad reikia išeiti į sceną ir pasiūlyti sugiedoti Lietuvos himną. Su ta mintimi išėjau į sceną, o visi esantieji salėje atsistojo ir pradėjo dainuoti „Lietuva, brangi“. Tada pasiūliau pasiųsti sveikinimo telegramą Lietuvos parlamentui. Salėje nuvilnijo vientisas pritarimo balsas.

Kitą dieną nuėjau į „Western Union“ išsiųsti telegramos. Parašiau „Lithuania“, o „Western Union“ darbuotoja ėmė tikinti, kad tokios šalies nėra. Jai išrėžiau, kad nuo vakar dienos jau yra. Telegrama į Lietuvą buvo išsiųsta lietuvių kalba.“



Janina Udrienė:

Susipažinau su jaunais patriotais, į Ameriką atvykusiais jau po 1990-ųjų. Jų įsitraukimas į bendruomenę – tarsi atgaiva ir garantas, kad JAV LB išliks gyvastinga.

Dauguma JAV LB apylinkių pirmininkų jau yra būtent tos jaunos kartos atstovai, kaip ir daugelis LB Tarybos bei Krašto valdybos narių. Mūsų, vyresniųjų, pareiga – padėti būsimiems lyderiams pažinti „Lietuvių Chartos“ principus, kilnius LB tikslus, jos tradicijas bei struktūrą.



Prof. Bronius Vaškelis:

Atvykėliui tuomet nelengva buvo ir Kaune. Dažnai nebūdavo karšto vandens, butas buvo šaltas. Parduotuvėse ir net restoranuose sunku buvo gauti geresnio maisto. Tačiau nenusiminiau, vaikščiojau po Kauną, Vilnių ir džiaugiausi, kad tai mano Lietuva, sava! Mėgstu JAV, bet tai ne gimtasis kraštas.

Juozas Gaila:

Gimiau lietuviu, juo ir baigsiu savo gyvenimą.



Remigijus Satkauskas:

Mūsų šeimos šaknys yra Lietuvoje. Norėčiau, kad jos niekada nebūtų nukirstos, kad ateities kartų vaikaičiams nereikėtų jų atrasti iš naujo.

Smagu, kad mano vaikai gali laisvai lietuviškai susikalbėti su savo seneliais ir kitais giminačiais Lietuvoje bei Kanadoje, kad jie gali su kitais lietuvičiais dalyvauti dainų ir šokių šventėse Lietuvoje ir išeivijoje, kad gali didžiuotis esantys lietuviai.



Prof. Jonas Zdanys:

Mūsų literatūra yra gera, ji – pasaulinio masto. Mūsų maža tauta turi svarbią įtaką literatūros pasauliui. Jaučiu tikrą malonumą, pareigą padėti mūsų tautai, mūsų literatūrai. Noriu atkreipti pasaulio dėmesį į Lietuvos padėtį, jos kultūrą ir kalbą. Žinoma, dabar visi šiek tiek gali sužinoti apie Lietuvą. Kai pradėjau versti poeziją, romanus, rašyti mokslinius straipsnius, apžvalgas, Lietuva buvo politiškai prispausta. Buvau tik vienas iš kelių entuziastų, tokiais darbais užsiėmusių 1975–1990 metais.



Jūratė Švedaitė:

Nors esame maža tauta, turime nepaprastai turtingą ir įdomią istoriją bei kultūros ir meno tradicijas, kuriomis galime dosniai pasidalinti su pasauliu.



Sigita Šimkuvienė:

JAV Lietuvių bendruomenė ir su ja susijusi veikla tapo mano gyvenimo būdu. Nuopat pirmųjų dienų, kai atvykau į Ameriką, „susirgau“ lietuvių, čia radau savo mažąją Lietuvą.



Vytautas Pakalniškis:

– Vytai, regis, manai, kad taip spręsdama problemas, šiltai bendraudama su žmonėmis, sesė Ignė yra tarsi kertinis akmuo, pavyzdys, kaip gali išsilaikyti lietuvių bendruomenės? – paklausiau pokalbininko.

– Taip, būtent taip manau. Mums reikia to reprezentacinio bendruomenės stogo, bet jis pastatytas ir laikosi ant pasižvėntusių lyderių pečių – jiems rūpi ne garbė ar tarybų rezoliucijos, o rezultatai. Todėl ateityje bendruomenės laikysis ant ne visada matomų, bet veiklių lyderių – turetume juos palaikyti.

Prof. dr. Rima Kašubaite-Binder:

Lituanistinės mokyklos – lietuviybės išlaikymo širdis. Būna nelengva, nes visi – tiek mokytojai, tiek vaikai, tiek jų tėveliai – aukoja šeštadienius. Tačiau ta auka – dovana visam gyvenimui.



Laima Vincė:

Tačiau stovėdama tarp plakatus laikančių demonstrantų pajutau ir gilų kaltės jausmą, kuris manęs neapleidžia iki šiol. Ką aš čia veikiu? Juk mano vieta Lietuvoje, tarp bendražygių, tarp mano kartos jaunimo, kurie kaip ir aš siekė, kad Lietuva būtų nepriklausoma demokratinė valstybė, kurianti visuomenę pagal savo valią, papročius, tradicijas.

Amandas Ragauskas:

Lietuviybė manyje – iš Dievo malonės, per senelius, tėvus ir gyvenime sutiktus žmones. Lietuviybės išmokti neįmanoma. Lietuviu reikia gimti. Lituanistinės mokyklos (lenkiu savo žilstančią galvą prieš visus(as) mokytojus(jas)) gali išugdyti tik lietuvių tarpusavio bendrystę. O lietuviybę, lietuvių kalbą pirmiausia turi įskiepyti tėvai.



Svaja Vansauskas:

Lietuva yra labai pažengusi technologiškai. Tai gali būti įdomu Aliaskos gyventojams. Tačiau kitataučius ypač traukia Lietuvos istorija, jos gražios bažnyčios, katedros, kaimo vietovės ir Baltijos pakrantė. Lietuvos istorija, kalba, legendos, žmonės – unikalūs ir gražūs. Tai gali dominti bet ką. Lietuva traukia svečius ir kaip turistinė šalis.

Juozas Polikaitis:

Dabar LB regiu ne kaip organizaciją, o kaip sąjūdį, kuriame vyrauja visuotinio principas ir kuris yra atviras kiekvienam lietuviui. Sąjūdžio aukščiausioji dorybė yra tautinis solidarumas, kai visi lietuviai yra lygūs tos pačios tautos vaikai.

Geriausias būdas padėti vaikams išlaikyti lietuviybę – su jais bendrauti lietuvių kalba ir užtikrinti, kad jie lankytų lituanistinę mokyklą. Namuose vaikai gauna lietuvių kalbos pagrindus, o lituanistinėse mokyklose praplečiamas jų akiratis ir parodomas gimtosios kalbos grožis.

Du judėjimai stipriai palietė mano gyvenimą ir davė jam prasmę: ateitininkija ir LB. Pirmajame giliau supratau tikėjimo svarbą, tautybę ir patriotizmą, visuomenės ir šeimos reikšmę bei norą plėsti intelektualinį išsilavinimą. Ateitininkų federacijoje įgytą patirtį galėjau pritaikyti LB veikloje. Šių abiejų judėjimų vertybės išugdė mane tokį, koks dabar esu – ateitininkas ir LB narys.

Remdamasis savo patirtimi, dabar sakau – neleiskime jaunimui nuobodžiauti. Kaip galima anksčiau įtraukime jaunuolius į lietuvišką veiklą. Norėdami išlaikyti lietuviybę už Lietuvos ribų, tėvai turi apsispręsti, ar ji jiems svarbi. Jei taip, tai Tėvynės meilės jausmą būtina perduoti vaikams savo pavyzdžiu ir nuoširdžiu pasiaukojimu.



Vytautas Maciūnas:

Lietuviškumo tikslo ieškau ir aš. Dabar Lietuva yra ir ji bus. Kultūra ir kūryba turi „vežti“, būtent jos nustato tą gyvastumą, mano nuomone, tai turi ateiti iš Lietuvos. Tačiau politinėje erdvėje mes, JAV lietuviai, dar galime daryti didžiulę įtaką. Esu įsitikinęs, kad Amerika vis dar yra tarptautinių demokratijų lyderė. Ir jei mes plėsimės tą sąmoningumą, Amerikos lietuviai ir Lietuva galės turėti įtakos.

Marija Remienė:

JAV Lietuvių Bendruomenei reikėjo įveikti daug sunkumų ir eiti neįprastu, akmenuotu keliu. Sujungti įvairių įsitikinimų ir nuotaikų lietuvių nebuvo lengva. Ne bendruomenės kaltė, kad žmogus dažnai pirmenybę atiduoda savo srovei bei partijai, nors Lietuvių Bendruomenė nėra nei prieš srovę, nei prieš draugijas, nei prieš partijas. JAV LB skelbė, kad visi lietuviai yra tos pačios tautos vaikai.



Saulius Udra:

Kalbant apie lietuvių, gyvenančių Lietuvoje ir Amerikoje, iš tiesų jaučiamas skirtumas. Kai kurie atvykusieji išliko artimi Lietuvai, jie puoselėja lietuviškus papročius, savo vaikus moko gimtosios kalbos net ir būdami toli nuo Tėvynės. Tačiau pastebiu, kad dalis lietuvių ne tik yra nutolę nuo bendruomenės gyvenimo, bet ir jaunosios kartos neskaitina puoselėti gimtąją kalbą, tradicijas. Vėliau, bėgant metams, ir jie bando pritapti, įsitraukti į bendruomenės gyvenimą, bet jų atžalos jau praktiškai nebegali pritapti bendruomenėje dėl kalbos barjero.



Tik bendrystėje esame stiprūs

Virtuali paroda. JAV Lietuvių Bendruomenė 1951–2021 m.



Minėdami JAV Lietuvių Bendruomenės 70-metį atsisvečiuojame atgal ir matome, kad sėkmingą Bendruomenės istoriją kūrė įvairaus amžiaus ir kartų lietuviai – mūsų seneliai, proseneliai, tėvai, mes. Šiandien didžiuojamės, kad JAV Lietuvių Bendruomenė yra didžiausia ir tvirčiausia lietuviška organizacija už Lietuvos ribų, aktyviai prisidėjusi prie Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo bei padedanti Lietuvai sprendžiant svarbius ekonominius ir demokratinius klausimus.

„Bendruomenės ateitis Amerikoje (kaip ir visur kitur) priklauso nuo mūsų pačių. <...> Lietuvių Bendruomenės idėja yra didelė. Mums atrodo, kad su ja yra sutapęs ir lietuviybės likimas. Štai kodėl visų gyvųjų bei sąmoningųjų lietuvių dėmesys turėtų būti visaip ją remti ir ugdyti,“ – taip yra rašęs vienas iš Bendruomenės kūrėjų, pirmasis JAV LB Krašto (tada Centro) valdybos pirmininkas Stasys Barzdukas („Aidai“, 1957 m. Nr. 1 (96)).

Minėdami Bendruomenės jubiliejų norime, kad kiekvienas rastume su šia simboliu data savo ryšį, asmeninę istoriją, savo šventės emociją ir tradiciją. Švenčiame ne vieną datą, o 70 metų istoriją, kurią kūrėme visi kartu. Tad kviečiame į virtualią parodą, atspindinčią kelių kartų JAV lietuvių nueitą kelią ir liudijančią, kad tik bendrystėje esame stiprūs: <https://javlb.org/70th/>



JAV LB Laikinojo organizacinio komiteto pirmininkas 1951–53 m. Jonas Balkūnas; parengė Bendruomenės statutą ir įstatus. Vytauto Maželio nuotr.



JAV prezidentas Ronald Reagan 1980 m. laiko rankose Gintaro Karoso įmonės „Baltic Associates“ pagamintą plakatą.



1951 m. lapkričio 18 d. New Yorke buvo suorganizuota JAV lietuvių šventė, kur buvo paskelbtas ir jos dalyvių iškilmingai pasirašytas JAV LB steigimo dokumentas. Don. Šulaičio nuotr.



Veiklos istorija

1951 m. balandžio mėn. buvo sudarytas Amerikos Lietuvių Bendruomenės Laikinasis organizacinis komitetas (LOK), kuriam pirmininkavo prelatas Jonas (John) Balkūnas. Į LOK buvo įtraukti ankstyvosios išeivijos visuomenininkai bei pokario atvykėliai. Jie ėmėsi darbo įsteigti JAV Lietuvių Bendruomenę (LB).

1951 m. rugpjūčio 18–19 d. buvo surengtos JAV LB gimimo akto iškilmės, priimtas JAV LB Statutas.

1952 m. vasario 14 d. JAV Lietuvių Bendruomenė oficialiai buvo inkorporuota (įregistruota) Connecticut (Konektikut) valstijoje kaip pelno nesiekianti organizacija. Inkorporuotojai – Jonas Balkūnas, dr. Petras Vileišis, Walter M. Chase, Frank J. Monchun, Antanas K. Saulaitis.

1952 m. kovo 6 d. buvo priimti JAV LB laikinieji įstatai.

Net ketverius metus LOK'as derino LB vienetų steigimą, vedė pasitarimus su seniau įsikūrusių organizacijų vadovybėmis ir kitaip darbavosi įsteisinant LB Amerikos lietuvių gyvenime.

Organizavimosi laikotarpis baigėsi 1955 m. gegužės 1 d., išrenkant 1-ąją LB Tarybą. LOK'ui teko sukurti tik Bendruomenės viršūnę. Visuose lietuvių telkiniuose veikė tremtinių draugijos, o kai kurios iš jų buvo susitelkusios ir į apygardas.



JAV LB XXI Tarybos nariai Silver Springs, MD, 2016 m. vykusios sesijos metu dalyvavo susitikimuose Šiaurės Atlanto Tarybos konferencijoje, Senate bei Baltuosiuose Rūmuose, kur buvo aptartos svarbiausios JAV ir Lietuvos bendradarbiavimo kryptys.

1973 m. gruodžio 30 d. – Cleveland, OH įvyko 1-as Šiaurės Amerikos Lietuvių Jaunimo suvažiavimas, kur buvo įkurta JAV Lietuvių Jaunimo Sąjunga (JAV LJS).

Pirmuoju JAV LB Krašto (tada Centro) Valdybos pirmininku buvo išrinktas lituanistas, pedagogas Stasys Barzdukas (vadovavo I-ai ir II-ai kadencijoms 1955–1961 m.)

1989 m. sausio 10 d. JAV Lietuvių Bendruomenė oficialiai buvo per-



JAV lietuviai demonstruoja prie Kapitolijaus (Vašingtonas 1990 06 01). Jacikevičiaus nuotr.



2014 m. Vasario 18 d. Vašingtone, DC, JAV komercijos rūmuose vyko Lietuvos ambasados surengtas Lietuvos valstybės atkūrimo minėjimas. Jame tarp daugiau nei 400 garbingų svečių dalyvavo ir JAV Lietuvių Bendruomenės atstovai.

registruota Illinois (Ilinojaus) valstijoje. Inkorporuotojai – dr. Antanas Razma, Birutė Jasaitienė, Linas Norušis.

JAV Lietuvių Bendruomenės veikloje dalyvauja Jungtinėse Amerikos Valstijose gyvenantys lietuvių kilmės asmenys ir jų ne lietuviai sutuoktiniai. Įkurta siekiant aktyviai dalyvauti JAV gyvenime ir įsitraukti į jų kovą su komunizmu, išlaikyti lietuvių, palaikyti ryšius su lietuvišiais kituose kraštuose, remti Lietuvos laisvinimo darbą. Pagal 1951 m. susitarimą su Amerikos lietuvių taryba (ALT; jos pagrindiniai tikslai – politiniai) bendruomenė turėjo labiau rūpintis JAV lietuvių kultūros ir švietimo reikalais. Pagrindinis JAV LB tikslas – išlaikyti lietuviškumą ir jį perduoti ateities kartoms. Atkūrus Lietuvos nepriklausomybę (1990 m.) svarbiausiu JAV LB uždaviniu tapo Lietuvos Respublikos rėmimas, rūpinimasis lietuvišku švietimu, kultūra, mokslais, visuomene, socialine, ekonomine, religine, sportine ir kitokia veikla. JAV LB bendradarbiauja su kitomis JAV lietuviškomis organizacijomis, JAV nevyriausybėmis organizacijomis bei valdžios institucijomis, supažindina JAV visuomenę su Lietuva, priklauso Pasaulio lietuvių bendruomenei.



Koncertas „Lietuviais esame mes gimę“, skirtas Lietuvos valstybės šimtmečiui, Čikaga, 2018 m. Jono Kuprio nuotr.



2018 m. JAV LB už lietuviybės puoselėjimą ir lietuvių kultūros sklaidą apdovanota Lietuvos diplomatinės žvaigždės, kurią LR užsienio reikalų ministras Linas Linkevičius įteikė Krašto valdybos pirmininkei Sigitai Šimkuvieniui.



Lietuviai Padėkos dienos parade Čikagoje 2017 m. Sandros Šcedrinės nuotr.

JAV LB Valdybų pirmininkai

1. Stasys Barzdukas (I-a ir II-a kadencijos 1955–1961)
2. Jonas Jasaitis (III ir IV kadencijos 1961–1967)
3. Bronius Nainys (V kadencija 1967–1970)
4. Vytautas Volertas (VI kadencija 1970–1973)
5. Juozas Gaila (VII kadencija 1973–1976)
6. Algimantas Gečys (VIII kadencija 1976–1979)
7. Vytautas Kutkus (IX kadencija 1979–1982)
8. dr. Antanas Butkus (X kadencija 1982–1985);
9. Algimantas Gečys - Vytautas Volertas (XI kadencija 1985–1988)
10. dr. Antanas Razma (XII kadencija 1988–1991)
11. Vytautas Maciūnas (XIII kadencija 1991–1994)
12. Regina Narušienė (XIV ir XV kadencija 1994–2000)
13. Algimantas Gečys (XVI kadencija 2000–2003)
14. Vaiva Vėbraitė-Gust (XVII kadencija 2003–2006)
15. Vytautas Maciūnas (XVIII-XIX kadencija 2006–2012)
16. Sigita Šimkuvienė (XX ir XXI kadencija 2012–2018)
17. Arvydas Urbonavičius (XXII kadencija nuo 2018–2021)



Mažieji JAV lietuviai dalyvauja tarptautiniame vaikų šokių festivalyje Lemonte, IL 2020 m. Tado Raudžiaus nuotr.



Maironio lituanistinės mokyklos (IL) abiturientų išleistuvės. Nuotrauka iš mokyklos archyvo.



Miuziklo „Barboros Radvilaitės ir Žygimanto Augusto legenda“ pristatymas Auditorium Theater Čikagoje 2019 m. Nuotrauka iš Kultūros tarybos archyvo.



LR Prezidentas Gitanas Nausėda sveikina JAV lietuvę Mariją Čyvaite, Misija Sibiras dalyvę. LR Prezidentūros nuotr.

JAV LB Tarybų pirmininkai

- | | |
|--------------------------------------|-------------------------------------|
| 1. Jonas Šlepetys (1955–1961) | 10. Algis Rugienius (1985–1988) |
| 2. Stasys Barzdukas (1961–1964) | 11. Angelė Nelsienė (1988–1991) |
| 3. Vytautas Volertas (1964–1967) | 12. Vytautas Kamantas (1991–1994) |
| 4. Juozas Kapočius (1967–1970) | 13. dr. Zigmas Brinkis (1994–1997) |
| 5. Vytautas Kamantas (1970–1973) | 14. Donatas Skučas (1997–2000) |
| 6. Algis Rugienius (1973–1976) | 15. Regina Narušienė (2000–2006) |
| 7. Raimundas Kudukis (1976–1979) | 16. Danguolė Navickienė (2006–2009) |
| 8. Vytautas Izickas (1979–1982) | 17. Juozas Polikaitis (2009–2018) |
| 9. dr. Kazys Ambrozaitis (1982–1985) | 18. Nerija Orentienė (2018–2021) |



Baltijos kelio 25-mečiui skirta pilietinė akcija „Embrace Freedom the Baltic Way“ Čikagos centrinėje aikštėje Daley Plaza. Koncertuoja Algis Kaušpėdas ir choras „Dainava“, šoka grupės „Laumė“ šokėjai.



Lietuvos vienybės žiedas

JAV lituanistinių mokyklų rašinių ir piešinių konkurso nugalėtojai

2–3 klasė. *Rudnosiuko sapnas*

Gaja Ansah su šeima

2 kl. Čikagos lituanistinė mokykla, Chicago, IL

Vienas angelas apsuko
Kokį dešimt ratų jis
Ir pačiupęs Rudnosiuką
Kelia jį aukštyn aukštyn
Pro juodas nakties duris.

Rudnosiukas dar nematęs
Savo miško iš viršaus.
Plaka jo širdelė tyliai
Tuk tuk tuk! – jis virš dangaus.

Mato jis, kur eglės ošia
Ir pušis senas senas.
Mato ir namelį savo
Ir mokykloje knygas.

Tik staiga – kažkas ten rauda
Kažkas verkia: hu hu hū!
Rudnosiukas netikėjo,
kad mieste už jojo miško
Pilna visokių šiukšlių.

Kas gi šiukšlina tą miestą?
Tas gražias jaukias gatves?
Gal neklaužados vaikučiai
Mėto žaislų dėžutes?

Popieriukai nuo saldinių
Ir graužtukai obuolių.
Skubiai šitą miestą gražų
Sutvarkyti aš turiu!

Kitą rytą vos prabudęs,
Neištaraš net „labryt“,
Atlėkė mokyklon Rudis pasakyt
visiem draugam,
Ką, pakilęs aną naktį, savo akim
matė jis.

Miško žvėrys klauso, tyli.
Paukščiai kaso galvelės.
Nieks negali patikėti,
Kas ten dedasi mieste.

Visi chorą sugalvojo
Naktį eit tvarkos daryt.
Kol vaikai miegos jie tyliai,
Surinks jų visas šiukšles.

Kitąkart, kai gausi gumą,
Ar ledų labai skanių,
Susiradęs šiukšlių dėžę,
Mesk ten popierius sykiu.

Tik tada kiškėliai, varnos,
Rudnosiukas bus namuos.
O vos saulei nusileidus,
Angelų sapnus sapnuos.

Mark Mikaila

su močiute Virginija Liutviniene

3 kl., Maironio lituanistinė mokykla,
Lemont, IL

Ir skaičiuoja Rudnosiukas,
Kad išmoko jis skaityti,
Raideles visas rašyti.
Suskačiuoti lig penkių.
Koks protingas aš esu!

Gal nereikia man mokintis?
Eisiu aš miškan mankštintis!
Pasikviesiu žvėrelius
Treniruosiu juos visus!
Šokinėsime, strapinėsime,
net į medį lipt galėsime.
Nusibodo mums sportuoti,
Bėgsime dabar grybuoti.
O, -sušuko voverytė,-
Tau pasakė gi mamytė:
Reikia ne grybuot sakyti,
Atidžiau turi klausyti.

Pagrybaut, ne pagrybuoti,
Pauogaut, ne pauoguoti.
Jį pataisė voverytė,
Jos didžiulė uodegytė.

Pamokina Rudnosiuką,
Ko nedėti į krepšiuoką.
Viršūnėlės kur raudonos
Ir taškai ant jų balti,
Jie visi yra nuodingi
Imti jų tu negali.

Rinki tik baravykus,
ūmėdes ir lepšiuokus.
Grybai tie labai geri,
Juos pažįstame visi,
Ir grybienės bus skani.

Prisirinko pilną krepšį,
O panešti taip sunku
-Tėti tėti, kur esi?
Gal padėti man gali?

-Kelkis kelkis, Rudnosiuk,
Balsą jo aš išgirdau
Ir iškart pabudau...



1 vieta: Amelija Paulauskas
darželis, Rasos LM, IL

2021 METŲ PIEŠINIŲ KONKURSO NUGALĖTOJAI DARŽELIS



2 vieta: Simona Yeataihė
darželis, E. Gervicko LM, NY



3 vieta: Daniel Ziura
darželis, A. Kazickienės LM, NY



1 vieta: Aleksandra Sakalauskaitė
Žkl. Vyturio LM, CT



2 vieta: Adriana Domsis
Žkl. Rasos LM, IL



3 vieta: Joshua Yeataihs
1kl. E. Gervicko LM, NY



3 vieta: Gabrielius Stankevičius
Žkl. LA Šv. Kazimiero LM, CA

**Ūla Šimanskytė, 3 kl., Dovas Šimanskis 5 kl.,
Rolanda Šimanskienė, Evaldas Šimanskis**
Rasos liuanistinė mokykla, IL

Legenda apie kalbos deivę Kibirkštį

O buvo taip! Jeigu manote, jog laiko mašina yra ateities vizijų tvirtovė ar pasakų karalystės slapti tuneliai, kviečiame suklusti. Tai - netiesia! Plačiai užmerkite pavargusias akis, atverkite pulsuojančias širdis ir atsi-
duokite lietuviško žodžio galiai, kurią mums skleidžia deivė Kibirkštis.

Senų seniausioje senovėje, kai Baltijos krantus pamilo baltų tautos, jų žodžiai ėmė jungtis į savitas tarmes, mūs deivės Gabija ir Laima priėmė dar vieną sesę į savas gretas. Paslaptįgame baltų dievybės susitikime Gabija padovanojo jai ugnies spragsėjimo, o Laima - sugebėjimo valdyti žmonių mintis galias. Susipažinkite - ji kalbos deivė Kibirkštis. Dailiosios Kibirkšties galvą juosia ilgos auksinės kasos, kupinos lietuviškų dainų, mįslių, patarlių, pasakų ir pasakėčių. Kai žemę apgaubia žvaigždėmis nusėta naktis, o vėjas plevėna gintarinius plaukus, ji kibirkščiuoja lietuvių kalbą į mūsų sapnus. Jos rūbas - mėlyni rugiagėlių ir žydinčių linų laukai, o plaukus puošia pakalnučių ir nasturtėlių bučiniai. Ji basakojė tipena samanų patalais ir skleidžia lietuvių.

Miškai - Kibirkšties guolis, upės ir ežerai - karališka vonia, o visa su-

panti gamta - didingi ir slėpiningi namai. Drauge su broliais milžinais ir sesėmis vaidilutėmis ji kursto lietuvių kalbą mūsų širdyse. Beje, ši deivė supranta ir išmintingą gyvasties kalbą, išklauso paukščių giesmes, gyvūnų legendas ir perduoda mums jų žinutes, kad gerbtume ir saugotume mūsų Motiną Gamtą.

Per amžių amžius Kibirkštis klajoja laiko mašina ir ragina mus nepamiršti lietuviško žodžio, kad būtume unikali ir gili tradicijas turinti tauta. Ši laiko mašina yra ypatinga ir paslapti. Didingi geležiniai vilkai neša deivę ilgaamžio ažuolo soste, apjuostame vario sijomis, puoštomis lininėmis juostomis. Ji keliauja vėju, saulės spinduliais, srauniais upeliais, siūbuoja Baltijos bangose, plevėna pušynų ošime.

Jeigu vis dar abejojate Kibirkšties tikrumu, prisiminkite Jūratės ir Kastyčio lietuviškos meilės odę, Eglės žalčių karalienės vaikus, pavers-
tus medžiais. Galbūt ji apsilankė ir valdovo Gedimino sapne ar suteikė stiprybės ir išminties kunigaikščiui Vytautui Žalgirio lauke, kartu su milžinais supylė piliakalnių ir padėjo vaidilutėms kurenti amžiną ugnį.

Taigi, kaip pasakoja legenda, deivė Kibirkštis tikresnė nei tikra, globoja mūsų kalbą net sapnuose. Puoselėdama lietuvių tautosaką savo gintarinėse kasose, ji perduoda mūsų senelių žinutes, kad saugotume gintarinį žodį. Naktinėse svajose jos pasakos nukloja vieškelius į lietuvių pilį, kur trepsi klumpakojis, linguoja liaudiška daina, o grakščios raidės audžia mylimos kalbos juostas. Tad neabejokite - ši legenda yra artima kaip saulėtas rytas, jeigu Kibirkštį globosime tvirtai sunerta vienybės skraiste.

Antonia Venckutė, 4 kl.

Los Angeles Šv. Kazimiero liuanistinė mokykla, CA

Legenda Širdies Deivė

Yra legenda, pasakojanti, kad seniai seniai, pagonybės laikais, visoje Lietuvoje buvo labai tamsu, buvo karai ir žmonės gyveno su baime ir liūdesiu. Staiga vieną dieną dangus nušvito ir visi lietuviai, dideli ir maži, pamatė, kaip debesys danguje sudarė gražią formą, atrodė kaip širdis. Tai buvo Širdies deivė, kuri atvyko į tą žemę, visiems atnešdama meilę ir viltį. Širdies dievaitė turėjo gražius ilgus geltonus plaukus. Jie kaip auksinė upė krito per visą jos kūną. Jos galva buvo papuošta rūtos

vainiku. Jos akys buvo tokios blizgančios žalios spalvos, kad atrodė lyg žibintai. Širdies deivė dėvėjo ilgą raudoną suknelę su širdutėmis ir labai gražią juostą aplink liemenį. Nuo to momento, kada Širdies deivė pasirodė, lietuviai įvertino savo šeimą, draugus ir gamtą. Žmonės pradėjo apsikabinti, padėjo vienas kitam, kartu dirbo savo žemę, sukūrė meilės giesmių, kepė skanius blynus ir gamino kitus patiekalus, ganė gyvulius, audė juostas, pynė vainikus, sukūrė linksmą muziką ir kartu šoko polką. Lietuva pasidarė linksma Širdies deivės pagalba! Nuo tada jinai gerbiama ir apsaugo kraštą ir jo žmones. Ypač sunkiu laiku Širdies deivė prižiūri, sujungia lietuvius, kad neprarastų vilties. Jinai teikia meilę ir ramybę, kaip šiltą ugnį, kurią kiekvienas lietuvis neša savo širdyje. O kai dabar pasižiūrėsite į Lietuvos žemėlapi, galėsite pastebėti, kad Lietuva yra didelė širdis ir iš ten Širdies deivės apsaugotas visas pasaulis.



Emas Indreliūnas, 4 kl.

Gedimino lituanistinė mokykla, IL

Bičių Deivė

Seniau gyveno bičių deivė ir buvo ji bičių globėja. Ji bitėms rodydavo kelią į pačias gražiausias gėles, prenešdavo apie pavojų, saugojo jas nuo vėjo ir blogų žmonių, ir žvėrių, kurie keldavo pavojų, neleidavo pjauti

pievų ir miškų ir visada buvo šalia. Bet vieną dieną bičių deivė susirgo ir bitėms pasidarė gyventi sunkiau. Jos ne visada surasdavo kelią namo, vienos kitų nebepažino ir gėlės nebeturėjo tiek nektaro. Sumažėjo gėlių, o bitės tapo dar labiau reikalingos gamtai. Mums svarbu, kad deivė pasveiktų ir sugrįžtų. Kai deivė sugrįš, mes turėsime daugiau medaus ir išgelbėsime gamtą. Kad bičių deivė pasveiktų, mes turime sodinti daugiau gėlių ir daržovių, naudoti daugiau natūralių produktų ir nenaudoti blogų chemikalų. Tada bičių deivė sugrįš ir viskas bus gerai. Tada reikės rūpintis gamta, kad bičių deivė vėl nesusirgtų.

Deividas Guva, 4 kl.

Maironio lituanistinė mokykla, Lemont, IL

Tėisingas Lietuvonis

Seniai seniai lietaus dievas, vardu Lietuvonis, užpyko ant viso kaimo žmonių. Jam labai nepatiko, kad kiekvieną kartą, kai jis lijo, žmonės ne-
taupė Lietuvos lietaus vasarai. Vasara būna labai karšta ir Lietuvonis ne-

turėjo iš ko lyti. Todėl jis nusprendė pamokyti žmones ir daugiau nebelyti. Bet tame kaime gyveno didelė šeima. Buvo tėtis, mama ir trys sūnūs, kurie taupydavo lietaus vandenį ir sunkiai dirbdavo, kad galėtų turėti maisto ant stalo. Jie nusprendė pradėti dalintis savo sutaupytu lietaus vandeniu su visais kaimo žmonėmis, nors patys jie vandens turėjo labai nedaug. Pamatę ir išgirdę, kad yra šeima, kuri dalinasi savo paskutiniu sutaupytu vandeniu su visais kaimo žmonėmis, Lietuvonis labai apsidžiaugė. Lietuvoniui pagailo visų žmonių ir jisai pradėjo lyti. Po to karto žmonės pradėjo taupyti lietaus vandenį ir visas kaimas gyveno ilgai ir laimingai.

Kęstutis Žemaitaitis, 5 kl.

Čikagos lituanistinė mokykla, IL

Žvėrutis

Žvėrutis buvo žvėrių dievas. Žvėrutis turėjo rudus plaukus ir barzdą. Jis nešiodavo rūbus, padarytus iš augalų, kaip žolė. Jis gyvendavo mažame, patogiam urve, jis turėjo baldus ir lovą, padarytą iš medžio ir švelnių

augalų. Žvėrutis buvo visų gyvulių draugas. Jis mėgdavo žaisti, kalbėti ir padėti gyvuliams. Kai gyvulys susirgdavo ar susižeisdavo, Žvėrutis jam padėdavo. Žvėrutis turėjo diržą, kuriame jis laikė vaistus žvėrimis.

Vieną dieną Žvėrutis bėgo per mišką ir pamatė erelį.

Žvėrutis sustojo ir pasakė: „Labas, ką tu darai?“. Erelis pasakė, kad medžiotojai gauda gyvulius. Žvėrutis sukvietė visus išmintingas pelėdas. Jie padarė planą, kaip sugauti medžiotojus. Jie iškasė duobę ir uždėjo lapų ant viršaus. Medžiotojai įkrito į duobę. Tada Žvėrutis atėjo ir įsakė paleisti gyvulius ir išeiti iš jo miško. Gyvuliai buvo labai dėkingi, kad Žvėrutis jiems padėjo.

Adomas Barakat, 6 kl.

Dr. Vinco Kudirkos lituanistinė mokykla, NJ

Kaip Perkūnas išrado televiziją

– Bum! Bum! – garsiai audra skambėjo. Išgąsdino žmones, bet paliko Perkūną laimingą.

– Oi, kaip smagu! Bum ir bum visur trenkiu! – Perkūnas kikenė. Perkūnas pykdamas ar norėdamas išgąsdinti blogus vaikus, trenkia žaibą į žemę. Taigi, kai Perkūnas netyčia išrado televizorių, žemeje tapo dar blogiau...

Pravieniškėse, mažame kaimelyje, gyveno Tomas su tėčiu ir mama. Tomas buvo geras berniukas, bet neturėjo draugų. Todėl jis labai liūdėjo. Tomas turėjo akmenį, kuris, kaip Tomas galvojo, buvo stebuklingas. Kokius stebuklus jis darė, Tomas net pats nežinojo, bet tikėjimas, kad jis nepaprastas, džiugino. Kai pradėjo griaudėti, Tomas skubėjo namo ir paliko savo akmenį lauke. Perkūnui Tomas patiko, nes jis buvo labai geras berniukas. Todėl jis trenkė į akmenį, nes galvojo, kad taip akmuo nuskris į Tomo namus. Tačiau, kai Perkūno žaibas

trenkė į akmenį, tas pavirto dėže, kuri atrodė kaip televizorius, kurį visi mes puikiai žinome. Tada Tomas prisiminė, kad paliko savo stebuklingą akmenį lauke ir pravirko:

– Mama, aš pamiršau savo stebuklingą akmenį lauke, ką daryti?

Tuo tarpu nustojo griaudėti, nes Perkūnui pavyko išgąsdinti visus aplinkinius ir visi subėgo į savo namus. Pravėręs duris, Tomas vietoj akmens rado dėžę, kuri atrodė jam labai keistai, bet sudomino jį. Tomo tėtis įnešė dėžę į savo kambarį, nes norėjo pažiūrėti, kas tai yra. Staiga, paspaudus mygtuką, iš dėžės sklido balsas, po to pasirodė ir žmogus. Tomas išsigando. Balsas sako:

– Šiandien Vilniuje bus šilti orai, bet gali būti perkūnija.

Ir balsas bei žmogus dėžėje tęsė kalbą. Vėliau Tomas žiūrėjo visokių filmus ir buvo laimingas, bet nenorėjo eiti žaisti į lauką.

– Žiūrėk! Žiūrėk! Stebuklinga dėžė, – Tomas parodė vaikams. Visi norėjo būti jo draugu, bet tik dėl dėžės. Tomas šito nežinojo, bet jam ir nebuvo svarbu, jis bent turėjo draugų. Tai pamatęs Perkūnas labai nusiminė. Jis pagalvojo, kad jei su žaibu paversčiau akmenį dėže, dar kartą trenksiu ir jis galbūt vėl pavirs Tomo mėgstamu akmeniu ir Tomas vėl žais lauke.

BUM! – trenkė Perkūnas. Ir taip ir buvo, kaip jis galvojo, dingo

stebuklinga dėžė, o senas akmuo vėl tapo akmeniu.

– Cha - cha, žinojau, kad jis netikras. Einam, visi iš čia! – pasakė vienas vaikas, ir visi paklausė. Tomas, bežiūrėdamas į akmenį, atsisėdo ant žemės, vėl vienišas, kaip visada buvo...

– Dabar nebeturiu nei stebuklingos dėžės, nei draugų... – verkdamas sakė Tomas.

– Ne, ne visai vienas, sakyčiau, – kažkas pasakė. Tomas sumišęs pažiūrėjo ir pamatė mergaitę.

– Aš galiu būti tavo draugė, – jina sako. Tomas šypsodamasis

sutiko – vienas draugas geriau negu be draugų. Žiūrėdamas iš debesų, Perkūnas pagaliau buvo laimingas, kad jį viską pataisė. Tomas gyveno laimingai su Greta, ta mergaitė, kuri buvo jo draugė, dabar ji yra Tomo žmona. Jie turi tris vaikus. Tomas padovanojo stebuklingą akmenį savo vaikams ir papasakojo, kokius stebuklus jis daro ir kaip Tomo gyvenimas pasikeitė tik į gera. Pabaiga!

Arba ne... BUM! Trenkė žaibas į Tomo stebuklingą akmenį ir akmuo vėl tapo stebuklinga dėže.

„– Šį kartą – pasilik!“ – sakė šypsodamasis Perkūnas.

Kajus Genender 6 kl.

A. Kazickienės lituanistinė mokykla, NY

Amžių glūdumoj... Požeminio pasaulio vartai

Seniai labai seniai gyveno dievas, kuris valdė požemių pasaulį ir jo vardas buvo Lūkestis. Jis buvo aukštas vyras su tamsiais plaukais ir pilka oda. Kiekvienų metų kiekvieną mėnesį, kiekvieną savaitę ir kiekvieną dieną Lūkestis stovėdavo ir laukdavo prie vartų. Kas dieną jis atidarydavo didelius ir sunkius vartus. Jis įleisdavo mirusius žmones į požemių pasaulį ir vėl uždarydavo sunkius vartus.

Žmonės buvo smalsūs ir pradėjo ieškoti požemių karalystės. Daug metų žmonės ieškojo, vieniems nusibodo, kiti mirė.

Vieną tamsią naktį vienas žmogus vis dar ieškojo. Jo vardas buvo Rimastis. Lapkričio pirmos naktį Rimastis rado ežerą, kuris atrodė kaip deivė Viltis, kurią Lūkestis labai mylėjo. Rimastis pasiliko laukti. Staiga jis pamatė Lūkestį. Jis atrodė labai pavargęs, nes jam reikėjo atidaryti ir uždaryti vartus kiekvieną dieną. Tačiau buvo pasiruošęs ginti vartus. Rimastis buvo geras žmogus ir norėjo padėti Lūkesčiui. Jis pasiūlė padaryti šią naktį ypatingą.

Lapkričio pirmos naktis, kai Lūkestis ir Rimastis įleidžia visus mirusius žmones pro didelius ir sunkius vartus į požemių pasaulį. Kadangi Rimastis padėjo Lūkesčiui, Lūkestis padarė Rimastį dievu. Nuo to laiko kiekvienų metų lapkričio pirmą dieną Lūkestis ir Rimastis atidaro ir uždaro vartus į požeminį pasaulį.

2021 METŲ PIEŠINIŲ KONKURSO NUGALĖTOJAI

3-4 KLASĖ



1 vieta: Greta Danilevičiūtė
4kl. LM "Lietuvėle", NJ



2 vieta: Marita Janušaitis
4kl. V. Vėbraitis LM, CT



3 vieta: Ūla Šimanskytė
3kl. Rasos LM, IL

2021 METŲ PIEŠINIŲ KONKURSO NUGALĖTOJAI 5-6 KLASĖ



1 vieta: Martynas Štaraitis
5kl. San Francisco LM "Genys", CA



2 vieta: Rapolas Ogrodnikas
5kl. Šv. Kazimiero LM, Cleveland, OH



3 vieta: Miglė Tarasevičiūtė
5kl. A. Kazickienės LM, NY



3 vieta: Eva Balzekas
6kl. Rasos LM, IL



Elžbieta Kungys 8 kl.

Maironio lituanistinė mokykla, NY

Apginta Laisvė

Buvo vėlyvas vakaras ir visi jautė įtampą ir nerimą. Nuo jauniausių iki vyriausių, jeigu nebuvo prie televizijos bokšto arba Seimo, tai buvau prie radijo imtuvo, įdėmiai klausydamas naujausių žinių. Visi jautė, kad tas vakaras nulems Lietuvos ateitį. Tą naktį lovoje gulėjo mano mama, atidžiai klausydama jos tėvų neramių balsų. „Viskas bus gerai, viskas bus gerai“ – jie sakė jai, bet išlikti ramiai buvo sunku. Lauke buvo galima girdėti tankų vikšrų keliamą triukšmą, kaip jie braškėjo per gatves traiskydami viską kelyje. „Kas dabar bus, kas atsitiks su mumis?“ – paklausė ji. Jos balsas virpėjo ir ji jautė, kad jos širdis tuoj išsivers iš krūtinės. Lėtai ji išlipo iš lovos ir nuėjo prie lango. Gatvės, kur dar prieš kelias valandas buvo pilnos žmonių, dainų ir vilties, dabar buvo pilkos, tvoros suardytos, mašinos sutraiškytos ir vienintelis šviesos šaltinis buvo tankų prožektoriai. Tai lyg baisus sapnas, nuo kurio negali pabusti, kaip sapnas, kur tu jautiesi bejėgė ir maža. Bet tai buvo realybė, baisi ir neteisinga realybė, kur nekalti žmonės negalėjo turėti vieno dalyko, kurio jie troško – laisvės. Ar dar Lietuva bus laisva? Nors mano mama buvo maža, ji suprato, kad

šios nakties ji niekada negalės užmiršti.

Sausio tryliktosios naktis sukėlė daug baimės kaip niekad anksčiau. Nors dauguma žmonių buvo beginkliai, jie apsiginklavo drąsa ir daina ir ėjo ginti savo gimtinės. Stovėdami prie televizijos bokšto, jie manė, kad auštančio saulėtekio gal ir nebepamatys, bet vienybė, kurią jie jautė, pripildė juos narsumo. Kai visi matė artėjančius tankus, lietuviai nebėgo, bet dar tvirčiau įsikibo į vienas kitą ir nesiliovė dainuoti. Nors jie nesugebėjo apginti televizijos bokšto, tą naktį jie parodė ne tik sau, bet ir visam pasauliui, kad Lietuvos piliečiai norėjo būti laisvi.

Nors ne visi turėjo galimybę eiti ginti jų tėvynės, tai vis tiek buvo diena, kuri sukrėtė visus lietuvius išsibarsčiusius po pasaulį. Tą dieną visi susijungė kaip viena tauta, vienas balsas, norėjo padėti vieni kitiems ir skleisti žinių apie siaubingus įvykius, kurie įvyko Vilniuje. Amerikoje Lietuvių bendruomenė organizavo protestus ir ragino žurnalistus rašyti apie Sausio tryliktosios įvykius, kad daugiau žmonių atkreiptų dėmesį į negailestingą ir kruviną Sovietų Sąjungos režimą Lietuvoje. Per ilgus okupacijos metus, lietuviai galėjo pasitikėti Amerikos lietuvių bendruomenė, kuri ne tik parėmė juos kelyje į nepriklausomybę, bet ir tiek metų rūpinosi išmokyti naująją lietuvių kartą lietuvių kalbos ir papročių.

Jau septyniiasdešimt metų lietuviai per visą Ameriką vieningai remia ir palaiko vieni kitus. Kai aš užaugsiu, aš irgi pasistengsiu prisidėti prie Lietuvių bendruomenės veiklos, padėsiu išlaikyti lietuvių kalbą ir nepamiršiu, kiek daug mano protėviai pasiaukėjo, gindami laisvę.

Benas Rauduvė, 9 kl.

Maironio lituanistinė mokykla, NY

Daug rankų didžią našą pakelia

Lietuvių galima rasti bet kurioje pasaulio vietoje. Ir tai ne šių dienų reiškinys, nes lietuviai pradėjo judėti, palikti savo šalį jau seniai dėl vienokių ar kitokių priežasčių. Negalime teigti, kad tai būdinga tik lietuvių tautai. Daugelis žmonių keliauja į kitas šalis dėl ekonominių, politinių, ir socialinių priežasčių.

Tas pats tinka ir lietuviams. Tačiau lietuvių tauta turi vieną trūkumą – „mūsų yra tik 3 milijonai“, – kaip dainavo Marijonas Mi-

kutavičius. Lietuvių išvykimas iš Lietuvos kelia iki šių dienų klausimą ir baimę likusiems. Ar neišnyks pati lietuvių tauta, jos kalba, kultūra, pagaliau pati Lietuvos valstybė, kai tiek daug žmonių ją palieka?

Lietuviams, kurie nuo senų laikų išvyksta laikinai ar visam laikui į kitas šalis, irgi kyla klausimai dėl lietuviybės išsaugojimo, lietuviybės puoselėjimo ir perdavimo savo vaikams. Kaip mes žinome iš istorijos, kitose šalyse gyventi lietuviams niekada nebuvo lengva. Daugelis lietuvių nemokėjo tos šalies kalbos, nebuvo išsilavinę ir todėl dirbo labai sunkius, mažai apmokamus, pavojingus darbus. Jie jautėsi vieniši, svetimi naujose šalyse, palikę savo artimuosius Lietuvoje. Kadangi visi jų artimieji liko toli ir nebuvo galimybės su jais bendrauti, tai lietuviai būrėsi vieni prie kitų, irgi tokių pat atvykėlių. Kuo didesnė bendruomenė susidarydavo, tuo jiems būdavo lengviau gyventi ir kartu likti lietuviiais svetimoje šalyje. Tai nuo senų laikų emigravę lietuviai suprato lietuviybę ne tik kaip vertybę, bet matė lietuviybės išlaikymo

naudą jiems patiems. Juk galėjimas su kitais kalbėti lietuviškai, skaityti lietuviškas knygas, klausytis lietuviškų pamaldų, švęsti šventes pagal lietuviškas tradicijas palengvino jų gyvenimą svetur ir darė jį kokybiškesniu. Dėl tos priežasties lietuviai pradėjo organizuoti susivienijimus ir įvairias organizacijas, kad galėtų bendrauti ir kad būtų saugūs šituose svetimuose kraštuose. Šitos organizacijos suartino lietuvius ir davė šansą jiems skleisti ir lietuviybę ir puoselėti tradicijas. Turėdami lietuviškas organizacijas, dalyvaudami jose lietuviai lyg susikūrė savo mažą Lietuvą svetimoje šalyje.

Daugelis lietuvių gyvendami Amerikoje prisijungia prie įvairių lietuviškų organizacijų arba dalyvauja kitose veiklose su kitais toje šalyje gyvenančiais lietuviais. Tas pats yra ir dabartiniais laikais, nors, rodos, išvystytos technologijos leidžia svetur gyvenantiems lietuviams "gyventi Lietuvos gyvenimą" ir nesijausti toli nuo Lietuvos. Aš pats, kaip lietuvis, lankau lietuvišką mokyklą ir lietuvišką sporto klubą, lankau lietuvišką bažnyčią, buvau ateitininku. Mano sesuo šoka tautinius šokius ir dainuoja lietuviškoje grupėje. Galiu drąsiai sakyti, kad mūsų visa šeima visada yra lietuviškų organizacijų dalyvė. Nors aš Lietuvoje ir negyvenu, vis tiek man svarbu, kad aš prisiminčiau, iš kur aš kilau ir kur mano tėvynė. Aš esu labai dėkingas, kad mes gyvename toje vietoje, kur gyvena daug kitų lietuvių ir aš galiu su kitais lietuviais bendrauti ir toliau mokytis Lietuvos istorijos ir jos kultūros, kalbėti lietuvių kalba ir tuo didžiuotis savo

aplinkoje. Mūsų šeimoje mes švenčiame šventes pagal mūsų senas lietuviškas tradicijas. Aš manau, kad labai yra svarbu prisiminti savo šalies kultūrą ir ją išlaikyti ir taip puoselėti lietuviybę.

Į klausimą kodėl mums svarbi lietuviybė dr. R. Tamošaitis savo straipsnyje atsakė tokiais žodžiais: "Lietuviybė mums yra svarbi tiek, kiek ir gyvybė, kiek ir mūsų gyvenimo kokybė. Tai mūsų veidas, kuriuo žvelgiame į pasaulį ir per kurį patys esame matomi." Aš irgi pritariu, kad jei prarasime lietuviybę, tai prarasime savo veidą, savo unikalumą ir išskirtinumą kitų tautų tarpe. Be savo išskirtinių bruožų liksime neįdomūs nei kitiems, nei patys sau. Lietuviybė yra tai, kas mus jungia su mūsų ar mūsų tėvų šalimi, ir jeigu mes nuspręsimė nesaugoti lietuviybės, tada išnyksime patys kaip lietuviai, bet net netapsime kitos tautos atstovais, greičiau pilka masė, kuri bus nevertinama ir išnaudojama. Aišku, nėra lengva išlaikyti lietuviybę, gyvenant kitoje šalyje, nes tos šalies kultūra ir kalba supa tave ir lengvai įtraukia, o Lietuva, rodos, yra labai toli. Todėl ir yra labai svarbu mums patiems būti labai sąmoningiems, jausti atsakomybę už savo tautos ir kalbos išlaikymą, lietuviybės puoselėjimą. Juk kiti už mus tuo nepasirūpins. Taigi.....

Lietuviais esame mes gimę,
Lietuviais norime ir būt!
Tą garbę gavome užgimę,
Jai ir neturim leist pražūt!



SVEIKINAME!

*Linkime ilgų ir prasmingų
gyvavimo metų puoselėjant ir
ugdant lietuviybę!*

*Čikagos Lietuvių Rotary
klubas džiaugiasi bendryste ir
bendradarbiavimu su
JAV Lietuvių Bendruomene.*



Šiaurės Amerikos ateitininkai sveikina
JAV Lietuvių Bendruomenę
70-ties metų jubiliejaus proga!

Dėkojame už gražų ir prasmingą
bendradarbiavimą dirbant Lietuvos labui.

Nuoširdžiai kviečiame
į šventę:

Užkurkime Židinį

Šiaurės Amerikos Ateitininkų Šventė
2021 lapkričio 26 - 28
Lemont, IL



ateitis.org



Tokia pokylio dar nebuvo

JAV Lietuvių Bendruomenės Kultūros taryba jubiliejinis organizacijos metus pasitiko su iškilmingu Naujametiniu koncertu "Tokio pokylio dar nebuvo". Pasaulinės pandemijos metai Kultūros tarybai bei apylinkėms nebuvo lengvi, nes visi planuoti renginiai sustojo, žmonėms buvo draudžiama rinktis. KT pasitelkusi Lietuvių Operos Čikagoje komandą su vietiniais bei Lietuvos solistais surengė virtualų koncertą, kuriame sveikinimo žodžius tarė JAV LB Krašto valdybos pirmininkas Arvydas Urbonavičius bei Kultūros tarybos pirmininkė Giedrė Knieža.



Koncerto įrašą galima pažiūrėti čia:
https://www.youtube.com/watch?v=_bScMNRUt8s



Vaikų talentų konkursas

Birželio 5 dieną JAV LB 70-ojo jubiliejaus proga Kultūros taryba surengė pirmąjį vaikų talentų konkursą, kuris, tikimės, taps gražia tradicija. Smagu, kad konkurse dalyvavo net 26 vaikai iš įvairių JAV valstijų ir 6 finalistai susitiko Čikagoje, kur paaikšėjo konkurso nugalėtojai.



Pirmą vietą (\$1000) laimėjo pianistas Erikas Šileika (IL), antrąją (\$500) laimėjo solistė Gabija Žukauskas (CA) bei trečiąją (\$300) - pianistė Greta Grigas (CA).



Joninių šventė

Negailestingas lietus nepagailėjo lietuvių vienos gražiausių lietuviškos šventės metu. Viena didžiausių JAV LB 70-mečiui paminėti renginių – Joninės/Rasos šventė įvyko Forge pramogų parke, Lemont miestelyje. Šventės metu vyko puikus koncertas su atlikėjais iš Lietuvos, Niujorko, Indianapoliso bei vietinėmis Čikagos apylinkių grupėmis. Koncerto metu Krašto valdybos pirmininkas Arvydas Urbonavičius padėkojo generaliniam konsului Mantvydui Bekešiui, kuris išvyko į Lietuvą, pasibaigus jo kadencijai Čikagoje.



JAV LB Kultūros tarybos vardu dėkojame Lietuviai Fondui, be kurio finansinės paramos šie renginiai nebūtų įmanomi.



Šaknys

Šį projektą įgyvendina JAV Lietuvių Bendruomenė kartu su JAV Lietuvių jaunimo sąjunga. Jį remia Lietuvių Fondas. Projektas „Šaknys“ suteiks galimybę iš įvairių valstijų susirinkusiam jaunimui geriau susipažinti su 70-metį šiais metais švenčiančios JAV Lietuvių Bendruomenės istorija, savo šaknimis ir lietuvišku paveldu, užmegzti naujas pažintis. Tikimasi, kad jauni JAV lietuviai po dalyvavimo projekte turės naują požiūrį į lietuvišką paveldą ir į Lietuvos istorijos išsaugojimą bei puoselėjimą, pasidalins savo patirtimi ir padės skatinti kitus lietuvius prisidėti prie JAV lietuvių bendruomenės istorijos išsaugojimo.



DĖKOJAME

Mūsų rėmėjams

Lietuvių Fondas
Nicolas & Rasa Mokhoff
Rotary Club of Chicagoland
Antanas & Dalilė Polikaičiai
Grandis
Kriaučiūnų šeima
Dr. Edvardas ir Dalia Bubnys
Nerija ir Linas Orentas

Teresė Masionis Gečys
Vida Brazaitis
Vyduņas Youth Fund, Inc.
LAC - Cape Cod
Kęstytis ir Astra Bileris
Rasa Lydon
Vilija Herrera
Daiva Kezys

Narimantas ir Janina Udriai
Daiva Kazlauskas
Gediminas Damašius
Alexander Domanskis
Daina Siliūnas
Diana Norkienė
Egidijus Radvenis
Čikagos Lietuvių Rotaract Klubas

Renginio komitetui

Giedrė Knieža
Daina Miežlaiškis
Raminta Urbonavičius
Austėja Sruoga
Žygis Janus
Arvydas Reneckis
Loreta Timukienė
Marija Čyvaitė
Lukas Urbonavičius
Asta Zimkus

Pagalbininkams

Lituanistikos Tyrimo Centras
Agnė Sabonis
Edita ir Gintaras Keturakiai
Rimantas Packevičius
Nijolė Adler
Lina Žiogaitė
Estera Kijajevienė
Vaida Baras
Rasa Ibianskienė

Šventinių vakarų programos atlikėjai nuo Amerikos Rytų iki Vakarų ir nuo Šiaurės iki Pietų.

Žurnalo leidėjams

Sigita Barysienė
Raminta Urbonavičius
Loreta Timukienė
Skaistė Bosas
Laima Liutikienė



Daugiau informacijos apie JAV LB ir jos veiklą rasite svetainėje

www.lithuanian-american.org

ir „Facebook“ paskyroje

JAV Lietuvių Bendruomenė/Lithuanian American Community, Inc.

PAGRINDINIS RĖMĖJAS

